

ЦІЛІ ТА ПРІОРИТЕТИ СТРАТЕГІЇ ІНТЕГРАЦІЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ У СВІТОВИЙ ФІНАНСОВИЙ ПРОСТІР

В.Д. Щербак, Національний банк України

Одним із найважливіших чинників розвитку людської цивілізації, безумовно, виявилася інтеграція. Термін “інтеграція” походить з латині, де *integratio* означає з’єднання окремих частин у загальне, ціле, єдине. Одним із видів інтеграції є інтеграція банківської системи України у світовий фінансовий простір. Вона – найвищий ступінь розвитку міжнародних економічних відносин.

Сьогодні відносини України та Європейського Союзу є провідним чинником української зовнішньополітичної стратегії і головним вектором національної зовнішньої політики, суттєвим елементом спільної зовнішньої та безпекової політики Євросоюзу, а також надважливою ланкою всієї сучасної системи міжнародних відносин, зокрема її континентального (загальноєвропейського) і регіонального (центрально-східноєвропейського) сегментів.

Якщо говорити про зміст відносин між Україною та ЄС на нинішньому етапі розвитку, то він, на мою думку, зводиться до пошуків адекватного алгоритму подальшої співпраці. Йдеться фактично про вибір однієї з трьох об’єктивно існуючих можливостей: повноцінне приєднання України до ЄС з оформленням повноправного членства; асоціативні відносини з певними обмеженнями інтеграційних устремлінь української сторони; встановлення договірних двосторонніх відносин певного типу (можливо, навіть у чомусь привілейованого) в рамках концепції “ширшої Європи”, наприклад, у запропонованому європейцями форматі “особливого сусідства”.

У ситуації, яка склалася на сьогодні, кожна зі сторін має власне бачення як існуючого стану справ, так і перспектив його подальшого розвитку. Україна не відмовляється від своїх планів щодо асоційованого членства в ЄС як проміжного етапу на шляху до здобуття статусу повноправного членства.

Щодо можливості узгодження європейського чи так званого “євразійського” (або, якщо не вживати евфемізмів, російського) та північноамериканського векторів української зовнішньої політики, то така можливість не лише існує в теорії, а й, поза всяким сумнівом, є нагальною щодо практичного застосування. Наразі завдання України полягає в тому, щоб врівноважити ці вектори, віднайшовши для кожного з них відповідні місце і роль у загальній системі національної зовнішньополітичної та зовнішньоекономічної стратегії. Завдання, треба визнати, складне, проте аж ніяк не унікальне: з аналогічними проблемами стикається чи стикалася переважна

більшість країн, у яких тривають процеси державно-політичної та соціально-економічної трансформації.

Якщо максимально схематизувати ситуацію, то співвідношення між векторами мало б виглядати таким чином: європейська інтеграція – стратегічна мета і магістральний шлях розвитку України; співпраця з Росією – один з найважливіших механізмів досягнення стратегічної мети, передусім в економічній сфері та сфері регіонального співробітництва; північноамериканський вектор – глобальний контекст процесу реалізації української стратегічної мети, поза межами якого її досягнення навряд чи є можливим.

Сучасні процеси глобалізації вимагають від кожної держави якомога активнішого входження у світовий економічний простір. Це передбачає формування зовнішньоекономічної політики відповідно до багатосторонніх правил, які встановлені і застосовуються в рамках членства у Світовій організації торгівлі. Саме потребою визначення для України гідного місця у світовій економіці насамперед і обґрунтовується необхідність проведення послідовної політики, орієнтованої на набуття Україною повноправного членства в СОТ.

Україна розпочала вступний процес ще наприкінці 1993 р., коли було прийнято рішення про створення Робочої групи (РГ) з розгляду заявки України щодо приєднання до ГАТТ. Проте незабаром прогрес у цій сфері було практично призупинено. Реальне відновлення процедури вступу відбулося лише у 2000 р. Останнім часом на цьому шляху зроблено чимало. На сьогодні на 95 відсотків узгоджено умови доступу до ринків товарів і послуг основних торговельних партнерів України. Підписано 20 двосторонніх протоколів щодо доступу до ринків товарів та послуг.

Останнім часом спостерігається новий сплеск громадської уваги до проблем вступу до СОТ, що характеризується більш глибоким проникненням у зміст проблеми. Нам ще належить повною мірою усвідомити, яким саме буде регуляторне середовище, побудоване за вимогами СОТ. Проте багато з можливих наслідків не піддаються прогнозованому розрахунку, тому оцінити їхній вплив складно.